

Dosarul nr. 2ra-598/22
2-19079765-01-2ra-22042022

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud: Z. Talpalaru
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: L. Pruteanu, I. Țurcan, I. Cotruță

ÎNCHEIERE

8 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Oleg Ștefaniuc,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Lilia
Tcaciiov împotriva lui Oleg Ștefaniuc cu privire la încasarea datoriei, încasarea
dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 20 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 21 mai 2018, Lilia Tcaciiov a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Oleg Ștefaniuc, solicitând încasarea sumei 7 684 dolari SUA cu titlu
de datorie, 691,56 de dolari SUA cu titlu de dobândă de întârziere, 3 500 lei
cheltuieli de asistență juridică și 150 de lei cheltuieli pentru achitarea taxei de stat.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că în anul 2006 a transmis
pârâtului un împrumut în sumă de 9 000 dolari SUA.

Oleg Ștefaniuc s-a obligat să restituie în luna martie 2017 – 1 500 dolari SUA,
în luna aprilie 2017 – 1 000 dolari SUA, în luna mai 2017 – 1 000 dolari SUA, în
luna iunie 2017 – 1 000 dolari SUA, în luna iulie 2017 – 1 000 dolari SUA, în luna
august 2017 – 1 000 dolari SUA, în luna septembrie 2017 – 1 000 dolari SUA, în
luna octombrie 2017 – 1 500 dolari SUA.

Reclamanta a invocat că din suma împrumutată pârâtul a achitat doar trei rate,
la 13 aprilie 2017 – 360 de dolari SUA, la 31 mai 2017 – 500 dolari SUA și la 10
iulie 2017 – 456 de dolari SUA, iar în total suma de 1 316 dolari SUA.

Astfel, a acumulat o datorie în sumă de 7 684 dolari SUA.

Prin hotărârea din 7 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a
admis cererea de chemare în judecată depusă de Lilia Tcaciiov împotriva lui Oleg
Ștefaniuc cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere și compensarea
cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la Oleg Ștefaniuc în beneficiul Liliei Tcaciiov suma de 7 684 de
dolari SUA cu titlu de împrumut și 691,56 de dolari SUA cu titlu de dobândă de

întârziere, iar total suma de 8 375,56 de dolari SUA, echivalentă în valută națională conform cursului BNM la data executării hotărârii.

S-a încasat de la Oleg Ștefaniuc în Bugetul de Stat suma de 251,27 de dolari SUA cu titlu de taxă de stat (echivalentul în valută națională conform cursului BNM la data executării hotărârii).

La 22 mai 2019, Oleg Ștefaniuc a declarat apel împotriva hotărârii din 7 mai 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 20 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Oleg Ștefaniuc și s-a menținut hotărârea din 7 mai 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a conchis că instanța de fond just a ajuns la concluzia temeiniciei pretenției reclamantei și necesității încasării în mod forțat a datoriei.

În acest sens, a reținut că apelantul Oleg Ștefaniuc nu neagă existența datoriei, dar critică conținutul recipisei, invocând că nu au fost respectate cerințele unui contract de împrumut.

Referitor la acest aspect, instanța de apel a menționat că, Codul civil nu prevede reguli speciale cu privire la forma recipisei, urmând să fie respectate regulile generale referitoare la forma convenției, adică prevederile art. 210 și art. 211 din Cod (în vigoare la data înaintării acțiunii), conform cărora actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice și dintre persoanele fizice se încheie în formă scrisă dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1 000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului. Nerespectarea formei scrise a recipisei lipsește părțile de dreptul de a solicita, în caz de litigiu, proba cu martori pentru confirmarea valabilității acesteia.

Astfel, Colegiul instanței de apel a apreciat critic argumentele apelantului Ștefaniuc Oleg că nu au fost respectate cerințele unui contract de împrumut.

Referitor la capătul de acțiune privind încasarea dobânzii de întârziere, cu referire la prevederile art. 872 din Codul civil (în vigoare de pînă la 01.03.2019), constatând că termenul de plată al datoriei nu a fost respectat, a conchis că reclamanta Lilia Tcaciiov este îndreptățită pe lângă încasarea datoriei să solicite și obligarea pârâtului la plata dobânzii de întârziere calculate în baza art. 619 din Codul civil, care constituie suma de 691,56 de dolari SUA.

Cu referire la motivul invocat în apel că instanța de fond a examinat cauza în lipsa pârâtului, încălcându-i dreptul la un proces echitabil, Colegiul a menționat că Oleg Ștefaniuc a fost citat legal, fapt confirmat prin avizele de recepție DS2035276938AS și DS2035276941AS (f.d.42-43).

La 11 aprilie 2022, Oleg Ștefaniuc a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârilor și restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță sau emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că decizia este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, în temeiul prevederilor art. 432 alin. (1), (2) lit. c), alin. (3) lit. b) și alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Recurentul consideră că soluția instanțelor de judecată ierarhic inferioare este lipsită de temei legal și rezultă din interpretarea eronată a normelor de drept

material (art. 1, 8, 195, 196, 514, 206, 667, 867 din Codul civil în redacția anului 2002).

A susținut că graficul de achitare în tranșe a sumei de 9 000 dolari SUA, întocmit și semnat de către el la data de 14 martie 2017 (f.d.41), prezentat de reclamantă și reținut de către instanțe ca temei de apariție a drepturilor și obligațiilor civile de împrumut, nu poate fi considerat ca un act al persoanelor fizice, care potrivit art. 8 alin. (1) din Codul civil (în vigoare de până la 01.03.2019), ar putea da naștere dreptului reclamantei de a solicita restituirea sumei împrumutate.

Graficul de achitare în tranșe, nu întrunește condițiile cerute de lege: nu sunt indicate părțile contractului de împrumut; nu conține informații despre careva obligații pecuniare față de reclamantă, despre suma concretă a împrumutului; nu este semnat de părți.

La fel, nu prezintă o scrisoare de garanție de restituire a împrumutului sau de recunoaștere a obligației de restituire a lui, circumstanțe care contravin principiilor generale și sensului legii civile, stipulate în art. 1 din Codul civil (în vigoare de până la 01.03.2019), inclusiv și normelor civile de drept material, care reglementează relațiile de împrumut, care în ansamblu au fost neglijate atât de către prima instanță, cât și de instanța de apel.

Totodată, a invocat că prima instanță a judecat cauza în lipsa sa, deoarece nu a fost înștiințat în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată recurentului la 21 februarie 2022, prin intermediul poștei (f.d.157), însă dovada legală de recepționare lipsește.

Din acest motiv, Colegiul consideră că recursul depus la 11 aprilie 2022, a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului cererea de recurs la 22 aprilie 2022, informându-l despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței. Însă, până la data examinării admisibilității recursului, referința nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicite admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Oleg Ștefaniuc nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Oleg Ștefaniuc.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh